

Dosarul nr. 2ra-1666/17

Instanța de fond: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău – O. Cernei,

Instanța de apel: CA Chișinău – I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov,

ÎNCHEIERE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Iulia Sîrcu,
Luiza Gafton, Maria Ghervas,

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției,
în cauza civilă la acțiunea Ministerului Justiției împotriva Galinei Stratulat,
Tatianeii Vieru și Verei Macinskaia privind constatarea neglijenței grave și încasarea
în ordine de regres a sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 30 mai 2017, prin care s-a
menținut hotărârea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din data de 22 decembrie
2016,

C O N S T A T Ă :

Ministerul Justiției la data de 04 februarie 2016 s-a adresat cu cerere de chemare
în judecată cu concretizările ulterioare împotriva Galinei Stratulat, Tatianeii Vieru și
Verei Macinskaia, prin care a solicitat constatarea neglijenței grave ale magistraților
manifestată prin încălcarea principiului securității raporturilor juridice și încasarea în
ordine de regres, în mod solidar a sumei de 117 616,59 lei (f.d. 3-4,47-52).

În motivarea acțiunii Ministerul Justiției a indicat, că prin hotărârea Judecătoria
Râșcani mun. Chișinău din 25 iulie 2001 a fost admisă acțiunea depusă de Victor
Magla împotriva ÎI „Dragostea Copiilor” cu privire la încasarea datoriei în sumă de
78 400 dolari SUA și a taxei de stat în sumă de 2 352 dolari SUA, iar cererea
reconvențională înaintată de ÎI „Dragostea Copiilor” împotriva lui Victor Magla cu
privire la declararea nulă a contractului de împrumut a fost respinsă.

Prin decizia Tribunalului Chișinău din 24 octombrie 2001 s-a admis apelul
declarat de ÎI „Dragostea Copiilor”, s-a casat hotărârea Judecătoria Râșcani mun.
Chișinău din 25 iulie 2001 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea lui Victor
Magla a fost respinsă, iar cererea reconvențională a fost admisă, fiind declarat nul
contractul de împrumut din 27 septembrie 1999 încheiat între părți.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 ianuarie 2002 a fost admis recursul
declarat de către Victor Magla, casată decizia Tribunalului Chișinău din 24 octombrie
2001 și menținută hotărârea Judecătoria Râșcani mun. Chișinău din 25 iulie 2001.

Prin încheierea Curții de Apel al Republicii Moldova din 21 martie 2001 a fost
respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Nagornîi Liubovi.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2002 a fost respins
recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General și a fost menținută
decizia Curții de Apel al Republicii Moldova din 03 ianuarie 2002.

Prin hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 17 martie 2003 a fost respins recursul în anulare declarat de Procurorul General și menținută decizia Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2002.

Prin încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din data de 29 mai 2006 a fost repus în termen titlul executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din data de 25 iulie 2001.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 18 iulie 2007 s-a admis recursul declarat de ÎI „Dragostea Copiilor”, s-a casat încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din data de 29 mai 2006, s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a respins cererea lui Victor Magla de repunere în termen a titlului executoriu.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 22 august 2007 s-a respins cererea de revizuire declarată de Victor Magla.

Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 14 noiembrie 2007 s-a admis recursul declarat de către Victor Magla, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 august 2007, s-a admis cererea de revizuire depusă de acesta, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iulie 2007 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iulie 2007 cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători pentru examinarea cererii de revizuire depuse de către ÎI „Dragostea Copiilor”.

Decizia Curții Supreme de Justiție din 14 noiembrie 2007, emisă de completul de judecată format din judecătorii Vera Macinskaia, Tatiana Vieru și Galina Stratulat, a fost contestată la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care la 13 septembrie 2011 a constatat că urmare a admiterii de către Curtea Supremă de Justiție la 14 noiembrie 2007 a cererii de revizuire a hotărârii judecătorești definitive din 18 iulie 2007, au fost încălcate drepturile ÎI „Dragostea Copiilor”, garantate de articolul 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și de articolul 1 al Primului Protocol la Convenție, statuînd că în speță procedura de revizuire a fost utilizată de Curtea Supremă de Justiție într-o manieră incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice.

Ca urmare a constatărilor Curții Europene, Republica Moldova a fost obligată să achite companiei „Dragostea Copiilor” –Tetrovski-Nagornii 2 000 euro cu titlu de prejudiciu moral și 4 300 euro cu titlu de cheltuieli.

La data de 09 decembrie 2014 Ministerul Finanțelor a transferat suma de 117 616,59 lei, echivalentul sumelor de 2 000 euro și de 4 300 euro în contul ÎI „Dragostea Copiilor-Tetrovski-Nagornii”.

În opinia Ministerului Justiției este îndreptățit să solicite încasarea în ordine de regres a sumei achitate prin intermediul Ministerului Finanțelor, ori prin hotărârea Curții Constituționale din data de 25 iulie 2016 s-a admis parțial excepțiile de neconstituționalitate și s-a recunoscut constituțional art. 27 al Legii cu privire la agentul guvernamental, în măsura în care acțiunea în regres se bazează pe o sentință pronunțată în cadrul unei proceduri judiciare, prin care se constată că judecătorul sau o altă persoană a comis sau a admis, intenționat sau din neglijență gravă, acțiuni sau inacțiuni care au determinat ori au contribuit semnificativ la încălcarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care a fost constatată printr-o hotărâre a CEDO sau a impus soluționarea amiabilă a cauzei aflate pe rolul CEDO, ori formularea unei declarații unilaterale.

Totodată Ministerul Justiției a invocat argumentele Curții, care a reținut că potrivit standardelor europene, este posibilă instituirea unei răspunderi disciplinare,

civile sau chiar penale în privința judecătorilor, iar în anumite state europene (Bulgaria, Germania, Italia, Norvegia, Spania, Serbia ș.a.) este prevăzută răspunderea individuală a judecătorilor, însă cu stabilirea obligatorie a vinovăției. Considera reclamantul că statul este în drept să instituie la nivel național mecanisme proprii pentru restituirea sumelor achitate în procedurile în fața Curții Europene. Aceste mecanisme, la rândul lor, trebuie să funcționeze în deplină conformitate cu normele internaționale și naționale. Astfel, instituția regresului în sine nu este contrară Constituției, atît timp cît prin mecanismul de atragere la răspundere sunt respectate garanțiile inerente independenței judecătorilor.

Prin hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de către Ministerul Justiției a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 77,81-87).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 30 mai 2017 a respins apelul declarat de Ministerul Justiției, a menținut hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din data de 22 decembrie 2016 (f.d. 128,129-141).

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 19 iulie 2017 Ministerul Justiției a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi privind admiterea acțiunii (f.d 144-148). În motivarea recursului Ministerul Justiției și-a întemeiat pretențiile în baza art. 432 alin. 1 și alin. 2, lit. c) CPC, invocând faptul încălcării și aplicării eronate a normelor de drept material și procedural.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 30 mai 2017.

Recursul declarat de Ministerul Justiție la data de 19 iulie 2017 este depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Ministerul Justiție este inadmisibil din considerentele ce preced.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Potrivit regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, al. 2, 3 și 4 CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 al.1 CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele 2 și 3 ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. 4 stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. 3 constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 al. 2, 3 și 4.

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Ministerul Justiției asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate instanța de recurs ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ministerul Justiției inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 270, 431 alin. 1, 433, lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiției

DISPUNE :

Recursul declarat de către Ministerul Justiției se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Luiza Gafton

Maria Ghervas